

FAQ

Hållbarhets- rapportering enligt ÅRL

Innehåll

Vem omfattas	4
Utformning	4
Innehåll	5
Styrelsens ansvar för rapporten.....	6
Revisorns uppgift.....	6
Mångfaldspolicy.....	7
Hållbarhetsrapport i koncern.....	7
Offentliggörande.....	8

FAQ – Hållbarhets- rapportering enligt ÅRL

Från och med räkenskapsår som inleds efter 31 december 2016 ska större företag hållbarhetsrapportera. Detta dokument utgör FAR:s tolkning av de nya reglerna i ÅRL om hållbarhetsrapportering. Bestämmelserna har sin grund i en ändring av EU:s redovisningsdirektiv (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy). Den svenska lagstiftaren har dock valt att gå längre och har låtit fler företag omfattas av regleringen än vad som följer av EU:s minimikrav.

En hållbarhetsrapport är enligt den nya regleringen en rapport med hållbarhetsinformation som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat samt konsekvenserna av verksamheten. Denna information ska omfatta frågor rörande *miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.*

Vem omfattas?

1. Vilka ska upprätta en hållbarhetsrapport i enlighet med ÅRL?

De nya reglerna om hållbarhetsrapportering ska tillämpas av större företag. Det innebär att för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren ska mer än ett av följande kriterier vara uppfyllda:

- medelantalet anställda ska ha uppgått till mer än 250,
- företagets balansomslutning ska ha uppgått till mer än 175 miljoner kronor,
- företagets nettoomsättning ska ha uppgått till mer än 350 miljoner kronor.

Alla företag, oavsett associationsform, som omfattas av ÅRL, ÅRKL och ÅRFL och som uppfyller storlekskriterierna ovan ska hållbarhetsrapportera.

2. Vilka ska upprätta en hållbarhetsrapport för koncernen?

Följande företag ska upprätta hållbarhetsrapport för koncernen:

- Moderföretag ska upprätta en hållbarhetsrapport för koncernen om moderföretaget individuellt uppfyller mer än ett av kriterierna ovan.
- Om moderföretaget har emitterat aktier eller skuldebrev som är upptagna till handel på en reglerad marknad ska koncernredovisning med en hållbarhetsrapport upprättas om koncernen uppfyller mer än ett av kriterierna ovan.
- Om moderföretaget omfattas av ÅRKL och ÅRFL (kreditinstitut, värdepappersbolag, försäkringsföretag och finansiella holdingföretag) ska koncernredovisning med hållbarhetsrapport upprättas om koncernen uppfyller mer än ett av kriterierna ovan

3. Har företagets typ av verksamhet någon betydelse för om hållbarhetsrapport ska upprättas eller inte?

När det gäller storlekskriterierna har företagets verksamhet betydelse för kreditinstitut, värdepappersbolag, försäkringsföretag och finansiella holdingföretag. För dessa verksamheter, liksom för noterade bolag, är det storlekskriterierna för koncernen som är avgörande för när hållbarhetsrapport ska upprättas. Utöver detta saknar företagets typ av verksamhet betydelse avseende kraven på att upprätta hållbarhetsrapport.

4. Omfattas företag som inte har någon nettoomsättning av reglerna, såsom bank- och försäkringsbolag, och i så fall när?

I 6 kap. 1 § första stycket ÅRKL anges att 6 kap. 10–14 §§ ÅRL ska tillämpas på kreditinstitut och värdepappersbolag. Samma skrivning finns i 6 kap. 1 § första stycket ÅRFL.

I 6 kap. 10 § ÅRL ställs tre kriterier upp. Om fler än ett av dessa är uppfyllda ska företaget hållbarhetsrapportera. Ett av dessa kriterier avser nettoomsättning, men om ett företag utan nettoomsättning uppfyller de andra två kriterierna ska det hållbarhetsrapportera.

Vad gäller frågan om ränteintäkter kan jämföras med nettoomsättning i paragrafens mening måste ett ställningstagande från FI inväntas.

Utformning

5. Vilket språk ska hållbarhetsrapporten upprättas på?

Om hållbarhetsrapporten är en del av årsredovisningen ska rapporten upprättas på svenska. Om rapporten är en separat handling finns det inga språkrav. Ett företag som är dotterbolag till ett utländskt moderbolag kan alltså tillgoda sig moderbolagets hållbarhetsrapport även om den är upprättad på ett annat språk om denna uppfyller kraven i ÅRL och det finns förutsättning för dotterbolaget enligt lagen att tillgoda sig moderbolagets hållbarhetsrapport.

6. Är en sammanhållen hållbarhetsrapport ett krav?

Det är inte ett krav att hållbarhetsrapporten utgör ett sammanhållet dokument. Det är styrelsen som ska avge en hållbarhetsrapport. Styrelsen har därför ansvaret för att definiera hållbarhetsrapporten. Definitionen av hållbarhetsrapporten bör således tydligt framgå i förvaltningsberättelsen.

7. Hur omfattande kan som minimum en hållbarhetsrapport vara? Vad krävs för att uppfylla miniminivån?

Som minimum ska hållbarhetsrapporten behandla de områden som anges i 6 kap. 12 § ÅRL. Det är inte rapportens omfattning som är det centrala. En hållbarhetsrapport kan utgöras av ett relativt kortfattat dokument så länge skall-kraven uppfylls (se punkt 9 nedan).

Eftersom det är en "följa eller förklara"-lagstiftning innebär det att skull-kraven kan täckas genom att förklara varför ett skull-krav inte har redovisats.

8. Utöver reglerna i ÅRL, vad finns det för regler för upprättandet av hållbarhetsrapporten?

I dagsläget finns det inte något antaget bindande regelverk i Sverige för upprättande av en hållbarhetsrapport. Inte heller finns det någon rekommendation i förarbetena som säger om hållbarhetsrapporten ska följa ett visst regelverk.

Det mest vedertagna ramverket är GRI (Global Reporting Initiative). Ytterligare ramverk eller standarder är exempelvis FN:s Global Compact, ISO 26000, FN:s Guiding Principles Reporting Framework, Integrated Reporting <IR> m.fl. Hållbarhetsrapporten kan även innehålla hänvisningar till FN:s Globala mål.

Innehåll

9. Vad ska företaget rapportera på?

I enlighet med 6 kap. 12 § ÅRL ska hållbarhetsrapporten innehålla de hållbarhetsupplysningar som behövs för förståelsen av företagets utveckling, ställning och resultat samt konsekvenserna av verksamheten. Här ska en bedömning göras utifrån vad som bedöms vara väsentligt för företaget att rapportera.

De områden som företaget alltid ska rapportera är miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I rapporten ska företaget beskriva dess affärsmodell, policydokument på områdena, resultatet av dessa policyer, väsentliga risker på områdena och hur dessa hanteras samt centrala resultatindikatorer som är relevanta för verksamheten.

För att styrelsen ska kunna göra en bedömning av vad företaget ska rapportera bör företaget involvera sina intressenter för att definiera väsentlighet ur ett hållbarhetsperspektiv.

Om något av områdena som företaget ska rapportera har bedömts vara inte väsentligt ska förklaringsgrunden till detta redovisas.

I förarbetena till lagen lämnas bl.a. följande exempel på frågor som kan redovisas under respektive område:

- Miljö

Företagets påverkan på miljön, dvs. uppgifter om aktuella och förutsebara konsekvenser från företagets verksamhet på miljön. Här kan områden som hälsa och säkerhet, användning av mark, energianvändning, koldioxidutsläpp, vattenanvändning och luftföroreningar beaktas.

- Sociala förhållanden och personal

Företagets arbete för att trygga sociala förhållanden och arbete med personalrelaterade frågor. Här kan rapporteringen avse åtgärder som har vidtagits för att säkra jämställdhet, tillämpning av arbetsrättslig skyddsreglering (såsom ILO, arbetsmiljöföreskrifter m.m.) samt dialog med lokalsamhället.

- Respekt för mänskliga rättigheter

Information om åtgärder för att förhindra brott mot mänskliga rättigheter. Vägledning kan hämtas i t.ex. FN:s ramverk för företag och mänskliga rättigheter i vilket företags skyldighet att respektera mänskliga rättigheter finns preciserad.

- Motverkande av korruption

Information om åtgärder mot korruption i företaget, såväl intern som extern korruption. Vägledning kan hämtas i Institutet Mot Mutors näringslivskod och FN:s globala program mot mutor och korruption.

10. Om ett företag har upprättat en GRI-redovisning, uppfyller denna då automatiskt lagkravet?

Ett företag kan välja att uppfylla lagkravet genom att upprätta en GRI-redovisning. Företaget måste då säkerställa att samtliga upplysningskrav som ingår i ÅRL har efterlevts. En GRI-redovisning uppfyller således inte automatiskt lagkravet.

11. Finns det rekommenderade indikatorer kopplade till miljö, sociala förhållanden och personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption?

Det saknas rekommenderade indikatorer kopplade till redovisningsområdena. Företag kan välja att använda sig av etablerade redovisningsriktlinjer där rekommenderade indikatorer rapporteras. Av hållbarhetsrapporten ska det tydligt framgå vilka riktlinjer som har använts.

12. Måste företaget redovisa data i form av siffror som resultat? Eller kan företaget göra det enbart i text?

Resultatindikatorer kan redovisas såväl genom kvantitativ som genom kvalitativ information. Det finns således inget generellt krav på sifferuppgifter.

13. På vilket sätt kan resultatindikatorer redovisas? Bör inte dessa vara desamma som de GRI-indikatorer företaget har identifierat?

Centrala resultatindikatorer kan, men måste inte, vara sifferuppgifter.

Det finns inget krav på att en redovisning ska vara upprättad enligt GRI. Det finns därmed inte heller något krav på att redovisade resultatindikatorer sammanfaller med de GRI-indikatorer som redovisas. Det är ändå naturligt att det finns en samstämmighet mellan indikatorerna när företaget upprättar en rapport enligt GRI.

14. Gäller krav på jämförelsetal för hållbarhetsdata?

I lagen eller av förarbetena till ÅRL framgår inte några krav på redovisning av jämförelseår.

I hållbarhetsredovisningssammanhang är praxis att redovisa årets data inklusive ett eller flera jämförelseår.

15. Hur beskrivs affärsmodellen med avseende på hållbarhetsaspekterna?

Beskrivningen av affärsmodellen kan vara kortfattad. Hållbarhetsinformationen ska åtminstone avse frågor om miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. I dessa frågor ska berörda företag lämna uppgifter om affärsmodell, policy, resultat av policyn och risker förknippade med företagets verksamhet.

Detta skulle kunna innebära att beskrivningen av affärsmodellen uppfylls genom redovisning av DMA (Disclosures on management approach) i GRI-redovisningen.

16. Måste företaget ha en viss mängd nyckeltal eller räcker det med ett per väsentligt område?

Det saknas minimikrav avseende nyckeltal. Upplysningarna bör dock vara tillräckliga för att läsaren ska få en förståelse för företagets utveckling, ställning och resultat samt konsekvenserna av verksamheten.

17. Får företaget bestämma vilka nyckeltal de ska redovisa och måste dessa definieras?

Ja, av redovisningen bör tydligt framgå hur nyckeltal har definierats. Nyckeltal bör vara konsekventa och jämförbara över åren.

Styrelsens ansvar för rapporten

18. Om hållbarhetsrapporten är skild från årsredovisningen, vad ska styrelsen skriva på?

Styrelsen, eller företagets ansvariga ledningsorgan, har ett ansvar för hållbarhetsrapporten oavsett format. Det finns däremot inget krav på att styrelsen ska skriva under hållbarhetsrapporten om hållbarhetsrapporten är skild från årsredovisningen.

19. Om styrelsen inte behöver skriva under hållbarhetsrapporten, hur ska den kvalificerade revisorn kunna verifiera att styrelsen de facto tagit ansvar för upprättande av hållbarhetsrapporten?

Ansvaret för arbetet med hållbarhetsfrågor utgör en del av styrelsens ansvar för bolagets förvaltning.

I enlighet med ÅRL begränsas revisorns ansvar till uttalandet om att en hållbarhetsrapport har upprättats. Ett uttalande om hållbarhetsrapporten förutsätter att styrelsen har avlämnat dokumentet. Ett underlag som styrker detta är t.ex. ett styrelsebeslut (protokoll från ett styrelsemöte) där det framgår att styrelsen har antagit hållbarhetsrapporten.

Revisorns uppgift

20. Kan en tredje part som inte är stämмоvald revisor lämna ett uttalande om hållbarhetsrapporten?

Det är den valda revisorn som ska lämna ett yttrande om huruvida hållbarhetsrapporten är upprättad i enlighet med ÅRL:s mening.

Detta innebär att även om bolagets hållbarhetsredovisning har granskats av en tredje part som inte är vald revisor så kan denna inte lämna ett yttrande om huruvida hållbarhetsrapporten i enlighet med ÅRL.

21. Vad innebär kravet på att revisorn ska uttala sig om huruvida en rapport har upprättats eller inte?

Revisionsberättelsen ska innehålla ett uttalande om huruvida en hållbarhetsrapport har upprättats eller inte. Revisorn är alltså inte skyldig att göra någon granskning av rapportens innehåll. Rapporten måste

dock bli föremål för genomgång i sådan omfattning att revisorn kan konstatera att den i verklig mening utgör en sådan rapport som regleras i lagen. Att rapporten benämns hållbarhetsrapport är inte tillräckligt. Hållbarhetsrapporten är, i likhet med bolagsstyrningsrapporten, således undantagen från kravet på revision.

22. Måste en hållbarhetsrapport som har upprättats som en separat handling skild från förvaltningsberättelsen ha ett separat yttrande från revisorn om att hållbarhetsrapporten har upprättats?

Ja, en hållbarhetsrapport som har upprättats som en separat handling skild från förvaltningsberättelsen måste ha ett separat yttrande från revisorn om att hållbarhetsrapporten har upprättats.

Mallar för revisorns rapportering kommer att utarbetas.

23. Behöver revisorn ta ställning till om de områden företaget har valt att rapportera faktiskt är de mest väsentliga?

Det finns inget krav på att revisorn ska ta ställning till om de områden företaget har valt att rapportera faktiskt är de mest väsentliga. Ett grundläggande krav på rapporteringen är att den ska vara rättvisande och balanserad, och det får alltså inte åsidosättas. Det är styrelsen, eller företagets ansvariga ledningsorgan, som ansvarar för upprättandet av hållbarhetsrapporten och även bedömningen av om aktuella upplysningar ska utelämnas ur hållbarhetsrapporten. Bedömningen måste vara motiverad. Det finns inget krav på att ta in motiveringen i hållbarhetsrapporten.

24. Hur ska revisorn uttala sig om hållbarhetsrapporten, vad ska uttalandet innehålla och var ska det ligga?

FAR kommer under 2017 i RevU 16 att utarbeta en mall för uttalandet. Uttalandet från revisorn hanteras på motsvarande sätt som revisorns uttalande avseende bolagsstyrningsrapporten.

Mångfaldspolicy

25. Vilka företag ska enligt ÅRL rapportera om mångfaldspolicy?

Upplysningar om mångfaldspolicy gäller noterade bolag som också omfattas av de i lagen ställda kraven på hållbarhetsrapportering.

26. Vad menas med en mångfaldspolicy för styrelsen? Måste det vara ett dokument som heter policy eller kan det vara arbetssättet som tillämpas vid val av styrelseledamöter som beskrivs?

Det saknas för närvarande preciserade regler om mångfaldspolicy. Det finns således inga föreskrifter i direktivet om vilket bolagsorgan som ska upprätta policydokumentet eller hur policyn ska tillämpas vid t.ex. val av styrelseledamöter.

Bolagsstyrningsrapporten ska innehålla uppgifter om bolagets mångfaldspolicy när det gäller samsättningen i styrande organ, målet med policyn, hur den har genomförts och resultatet av genomförandet.

27. Vilken mångfaldspolicy är det som ska redovisas i hållbarhetsrapporten – är det en policy som avser styrelsen och/eller företaget i övrigt?

Det är den policy som avser styrelsen som lagtexten syftar på

Hållbarhetsrapport i koncern

28. Om koncernen upprättar en från koncernredovisningen separat hållbarhetsrapport, kan företaget då förutsätta att hållbarhetsrapporten omfattar samma koncernbolag som koncernredovisningen?

Det ska tydligt framgå av hållbarhetsrapporten vilka koncernbolag som ingår. Det går inte att anta att koncernens hållbarhetsrapport omfattar samma koncernbolag som koncernens årsredovisning.

En underkoncern kan välja att hänvisa till en hållbarhetsrapport som moderbolaget för hela koncernen har upprättat. I dessa fall ska samtliga dotterföretag i underkoncernen inkluderas för att hållbarhetsrapporten ska anses uppfylla kraven på hållbarhetsrapport. Om något eller några dotterföretag har exkluderats måste det tydligt framgå av rapporten vilka dotterbolag som har exkluderats och orsaken till detta.

29. Om ett utländskt moderbolag upprättar en hållbarhetsrapport, måste då ett svenskt större dotterbolag upprätta en hållbarhetsrapport?

Nej, under förutsättning att moderföretagets hållbarhetsrapport uppfyller vad som krävs i fråga om innehåll och offentliggörande i 6 kap. 10 § ÅRL. Detta gäller oavsett om moderbolaget har sitt säte inom EU eller utanför EU/EES.

Den som inte upprättar någon hållbarhetsrapport ska upplysa om detta i en not till årsredovisningen samt lämna uppgift om namn, organisations- eller personnummer och säte för det överordnade moderföretag som upprättar hållbarhetsrapporten för koncernen.

30. Kan ett dotterbolag hänvisa till en hållbarhetsrapport för koncernen som ännu inte har avlämnats?

Nej, hållbarhetsrapporten i koncernen ska avlämnas samtidigt som det berörda dotterbolaget avlämnar sin årsredovisning för att revisorn ska kunna bedöma om den är avlämnad eller inte.

Offentliggörande

31. När ska hållbarhetsrapporten offentliggöras?

När företaget väljer att upprätta en hållbarhetsrapport skild från årsredovisningen ska rapporten offentliggöras, antingen tillsammans med förvaltningsberättelsen eller på företagets webbplats. En precis hänvisning till sidan där rapporten finns tillgänglig ska framgå av förvaltningsberättelsen, så att informationen lätt går att hitta. Det senare ska ske inom sex månader från balansdagen och en hänvisning ska då göras i förvaltningsberättelsen. I praktiken utesluter det att publicering på webbplatsen sker senare än den dag årsredovisningen offentliggörs.

32. Var och hur ska rapporten offentliggöras?

Om rapporten är en del av förvaltningsberättelsen ska den offentliggöras tillsammans med årsredovisningen. Om hållbarhetsrapporten har upprättats separat från årsredovisningen ska detta anges i förvaltningsberättelsen.

Det finns i enlighet med förarbetena till lagtexten inget krav på att hållbarhetsrapporten ska skickas in till Bolagsverket förutsatt att den har publicerats på bolagets webbplats och att en hänvisning till webbplatsen finns i förvaltningsberättelsen. Hållbarhetsrapporten anses vara offentliggjord i och med att rapporten har publicerats på webbplatsen.